

[Leif Hermann]

Med vedtagelsen af dette beslutningsforslag og de ændringer, som er sket i forbindelse med den politiske behandling af forslaget, træffer Folketinget nok en principiel, væsentlig beslutning, som har interesseret folk i dansk retspleje i over 100 år.

Man kunne også sige, at Folketinget faktisk gør op med den sidste rest af bevillingssystemet, som jo ikke er en egentlig demokratisk ordning. Bevillingssystemet er jo en reminiscens fra enevælden.

Det er blevet sagt, at det ikke er lykkedes os at dokumentere de skævheder, som blev antydet i beslutningsforslagets bemærkninger, med hensyn til, hvorvidt man tildeler anklagemyndigheden relativt flere tredjeinstansbevillinger, end man tildeler forsvaret.

Vi har fået dokumenteret, at det sker hyppigere, at anklagemyndigheden får lov til at gå til Højesteret med sine appeller, end det sker for forsvaret. Ministeren har begrundet det med, at anklagemyndigheden også i dette spørgsmål er underlagt den såkaldte objektivitetspligt, og det er jeg ikke i tvivl om. Jeg er ikke i tvivl om, at anklagemyndigheden nok er forsigtigere med at bede om disse ting – det viser også anklagemyndighedens ansøgningstal – end forsvaret er.

Men indirekte siger man dermed, at forsvaret ikke tænker sig særlig meget om, når man beder om tilladelse til at indbringe en sag for Højesteret. Det mener jeg ikke er rigtigt. Det er klart, at forsvarets opgave er at få efterprøvet i så vidt omfang som overhovedet muligt, hvorvidt den afgørelse, der er truffet, nu også kan holde.

Må jeg så sige, at det har været en fornøjelse at læse den udtalelse, der er kommet fra Højesteret.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at den udtalelse, der er kommet fra Højesteret, havde vi læst, den var fremkommet, inden der blev afgivet betænkning om beslutningsforslaget.

Højesterets udtalelse er ikke vanskeligere at forstå, end at man udmærket kan nå at sætte sig ind i den på forholdsvis kort tid. Det fremgår af Højesterets udtalelse, at hvis vi ser på det, som jo har været vores hovedanliggende, nemlig forsvarsappelsagerne, så ændrer Højesteret i 40 pct. af kæresagerne og 25 pct. af ankesagerne.

Jeg spørger mig selv, hvor mange 40 pct.-ere og hvor mange 25 pct.-ere der ligger i den bunke, der ikke fik tredjeinstansbevilling. Det

spørgsmål synes jeg er væsentligt at få rejst. Vi kan selvfølgelig ikke besvare det, men der er en væsentlig usikkerhed, og jeg synes bestemt ikke, at 40 pct.s ændringer i kæresagerne og 25 pct.s ændringer i ankesagerne er et særlig betryggende resultat. Jeg synes faktisk, det er mange ændringer, der er tale om, når man får lov til at gå til Højesteret.

Højesteret siger, at det er dens opfattelse, at de meddelte tredjeinstansbevillinger til anklagemyndigheden har været velbegrundede. Det er jeg ikke i tvivl om, men argumentationen, at fordi det kun er 25 pct. af forsvarssagerne, der går igennem på ankesiden og 40 pct. på kæresiden, så skulle det betyde, at den gældende fordeling mellem anklagemyndigheds og forsvars ansøgninger om tilladelserne skulle være i orden, finder jeg ikke Højesteret har taget stilling til. Højesteret har taget stilling til, at det er velbegrundet, at anklagemyndigheden har fået disse tilladelser.

Endelig vil jeg godt sige, at det, Højesteret så vidt jeg kan se, har udtalt sig om, er spørgsmålet om at henlægge tredjeinstansbevillingskompetencen til retten selv. Det handler beslutningsforslaget ikke om. Ændringsforslaget går på, at det oprindelige forslag om at henlægge bevillingskompetencen til den særlige klageret bortfalder, og derudover inddrager man så de civile tredjeinstansbevillinger. Der siges intet om, hvor bevillingskompetencen skal ligge. Det er lagt op til de lovforslag, som justitsministeren skal udarbejde efter beslutningsforslagets vedtagelse.

Endelig vil jeg sige om Højesterets udtalelse, at den i sin afslutning fremkommer med ganske bemærkelsesværdige sætninger. Højesteret siger:

»I sammenligning med andre lande er det i Danmark meget få straffesager, som indbringes for landets øverste domstol. På denne baggrund ville det ikke være urimeligt at overveje, om adgangen til Højesteret burde sikres for visse kategorier af landsretternes ankedomme, f.eks. domme, der af andre grunde end bevisbedømmelsen ikke er enstemmige, og domme, hvor der er idømt fængsel i 3-4 år eller mere eller andre frihedsberøvende foranstaltninger af længere varighed.«

Højesteret tilkendegiver hermed, at man er interesseret i i højere grad at beskæftige sig med straffesager, end det er tilfældet i øjeblikket.